NEDERLANDSE VERENIGING POSTZEGELVERZAMELAARS

34e jaargang, nr. 2
Oktober 2011

In dit nummer

1. Prinsjesdag 2011
2. Van rozenbottel tot rozenstruik
3. De Jouster curiosamarkt
4. Vlakglas uit Wallonië
6. Advertorial: Postex 2011
8. Rariteiten op of met postzegels

11 oktober 2011

Ruilavond in gebouw Maranatha, J.A. Burgerstraat 1 in Leerdam

Prinsjesdag 2011

Op Prinsjesdag maakt de regering haar plannen voor de toekomst bekend. Prinsjesdag heeft dit jaar heel veel stof doen opwaaien. Nog voordat Prinsjesdag een feit was, waren de plannen, zoals die in de Miljoenennota vermeld stonden, al uitgelekt. Op Prinsjesdag zelf bleef alles rustig en waren het alleen de hoedjes van de vrouwen waarover gesproken werd. Maar de dagen erna! De debatten, de taal die men tegen elkaar sprak of gewoon opstappen en je speech niet meer afmaken waren toch dingen waar menig Nederlander zich letterlijk aan ergerde. Normen en waarden waren soms ver te zoeken.

Als leerkracht ben je druk in de weer om de jongelui een stuk fatsoen bij te brengen, voor zover dat lukt. Daarbij is één wet heilig, namelijk: "Geef zelf, als leidinggevende het goede voorbeeld, dan zal de rest het goede voorbeeld ook volgen. Voor een aantal politici gaat dit blijkbaar niet op. Zij hebben in ieder geval niet het goede voorbeeld laten zien.

Wat heeft dit met onze eigen postzegelvereniging te maken? Eigenlijk niets! Kunnen we er iets van leren? Ja! Je kunt en mag je eigen mening vertellen, maar blijf fatsoenlijk en respectvol naar een ander toe.

Als bestuur horen wij graag uw mening over de gang van zaken binnen de vereniging. Zo vroeg één van onze leden zich af of er wel belangstelling werd getoond voor onze oudere of zieke leden? Na wat doorpraten kwamen we erachter dat dit beter moet en dat we dit eens in het bestuur moeten gaan bespreken. Soms heb ik wel eens het gevoel dat we als vereniging inslapen. Het is meestal alleen maar ruilen, een praatje maken, sprekers liever niet, tenzij er leuke plaatsjes in de presentatie zitten. Toch moet ik de leden ook prijzen, want als er een Open Dag of Verzamelaarsdag is, staan de meeste leden klaar om te helpen. Klasse!

Om een lang verhaal kort te maken: we hebben een hechte vereniging, maar net als in de politiek moeten we wel vooruit denken. De gemiddelde leeftijd van de leden is hoog, het aantal leden wordt eerder minder als meer. de kosten worden hoger en dat betekend dat we de broekriem, ook als vereniging, moeten aanhalen. U als verzamelaar zal dat ook moeten. Voor het rondzendverkeer zitten we op een punt waarbij de kosten voor het verzenden hoger zijn dan de opbrengsten daarvan. Als vereniging moeten we dan ook naarstig opzoek naar een oplossing.

Op Prinsjesdag zijn de plannen voor Nederland duidelijk geworden. Dat zelfde geld voor onze vereniging. We zullen nog meer op de centen moeten gaan letten om in de toekomst nog met elkaar te kunnen postzegelen. Nu zijn we nog gezond, maar als we met zijn allen er de schouders onder zetten, kunnen we het nog wel enkele jaren volhouden.

Arie Versluis

www.nvpz.nl

Onderstaand artikel is van Gerrit Mosselman. Hij schrijft regelmatig van dit soort artikelen voor het blad Thema, het tijdschrift voor thematische filatelie. Dit artikel is eerder geplaatst in vernoemd blad in juli 2011.

GERRIT MOSSELMAN

Van rozenbottel tot rozenstruik

Rozenstruiken zijn te verkrijgen in tal van kleuren en vormen, maar de productie van deze struikrozen vergt drie tot vier jaar en is bovendien ook nog eens erg arbeidsintensief.

1

Het sortiment omvat grootbloemige, kleinbloemige en klimrozen (*1*), alsook bodembekkende en miniatuurrozen, maar alles begint met het produceren van de onderstam, waar later de rozen op worden geoculeerd. Als de rozenbottels (*2a*) van speciaal hiervoor gekweekte rozenbottelstruiken in september rijp zijn, worden ze geplukt, gemalen en gewassen. De zaadjes hiervan worden in het voorjaar gezaaid, waarna de hieruit gegroeide planten in het najaar worden gerooid. Deze planten vormen de onderstammen die in het voorjaar weer worden uitgeplant om in de zomermaanden op het land te worden geoculeerd. Dit oculeren is louter handwerk. Uit éénjarige rozentakken worden ogen uitgesneden (*2b*) en in de onderstam wordt een T-vorm gesneden, zodat de bast los komt en het oog erin kan worden vastgezet (*2c*). In het volgende voorjaar worden de jonge rozenplanten vlak boven het oog afgesneden en moeten ze uitgroeien tot volwaardige rozenstruiken van liefst drie takken en meer (*2d*). De kwekerijen bevinden zich in Nederland rondom Lottum in de provincie Limburg, maar ook België is een grote producent met Wetteren als kennis- en teeltcentrum (*3*). Men kweekt ontelbare soorten in vele kleuren, waarbij de kleur rood (*4*) in de meerderheid is, maar ook een (bijna) blauwe kleur (*5*) opvallend aanwezig is.

2

Er zijn gelukkig ook veel liefhebbers van struikrozen, soms verenigd (*6*) die nieuwtjes uitwisselen en geza-

3

4

5

WWW.ISCH.NL

menlijk rozentuinen (*7*) en nationale tentoonstellingen (*8*) bezoeken.
In het moderne sortiment is niet elke roos meer (sterk) geurend, maar in Engeland is men al decennialang bezig met het terugkruisen van de geur in rozen. Deze vaak dubbelbloemige rozen (*9*) zijn bij kenners zeer geliefd. Er bestaan ook postzegels met een luchtje (*10*), maar dat valt natuurlijk in het niet bij een schaal geurende rozenbloemen (*11*)!
Rozenstruiken zijn nog steeds een sieraad in uw tuin! <

De Jouster curiosamarkt

Het vorige mededelingenblaadje was al vol gepland met artikelen en er was geen plaats meer voor het onderstaande “vakantie”-verhaal.
Op de afgelopen verzamelaars- en boekenmarkt 2011 in Maranatha, heeft u verschillende verzamelobjecten kunnen bekijken. Natuurlijk zijn er nog veel meer dingen die mensen verzamelen. In Joure wordt jaarlijks een markt georganiseerd met veel uiteenlopende verzamelobjecten. Zo was er een verzamelaar met honderd en één verschillende sprinkler spuitdoppen (voor brandbestrijding) of een verzamelaar met verschillende fluitjes (gelijkend op voetbalwedstrijdfluitjes) en een verzamelaar van bierdoppen. Daarnaast was er een schitterende kraam met wandplaten zoals u die allemaal nog wel kent van de lagere school. Wat mij heel erg aansprak was een wandkaart van Israël (“Het Oude Testament”). Uiteraard waren er ook verschillende kramen met ansichtkaarten van diverse plaatsen en thema’s. Druk bij deze kramen! Blijkbaar willen veel mensen weten hoe het vroeger in hun plaats of dorp er uit zag. Een toch al wat oudere standhouder had het handiger bekeken. Hij had ontzettend veel kaarten op zijn computer gezet. Hij had dit allemaal per plaatsnaam gesorteerd. Naast zijn laptop had hij een groot aantal lege Cd-Roms staan en brandde op verzoek van de klant de foto’s van de plaatsnaam op de Cd. Voor de prijs hoefde je het niet te laten en wel zo gemakkelijk.
Wat ook leuk was dat één van onze standhouders in Leerdam, dhr. Van Spronssen, een kraam had met zijn speldjes. Hij stond hier voor het eerst en het was ongekend de belangstelling die hij had. Hij zal ’s avonds ongetwijfeld versleten zijn en heel goede zaken gedaan hebben.
Uiteraard waren er ook verschillen-

hondenshop.nl
voor actieve honden en hun baasjes
Of u nu een training volgt of er op uit gaat met uw hond, bij hondenshop.nl bent u aan het juiste adres. Wij hebben een ruim assortiment trainingsbenodigdheden voor o.a. jacht-, clicker-, gehoorzaamheid- of speurtraining. Maar ook voor benches, gezondheidsprodukten en een zeer uitgebreide collectie boeken bent u bij ons aan het juiste adres. Daarnaast hebben wij voor de bazen diverse merken outdoorkleding in ons programma. Kijk voor het totale assortiment op onze website of breng een bezoek aan onze winkel.
De Chamotte 9
4191 GT Geldermalsen
tel. 0345 58 23 58
thuiswinkel waarborg

WWW.SCHIEN.NL

de kramen waar je als filatelist je hart op kon halen. Had je een dikke portemonnee dan kon je voor 235 euro een goed gevuld album met Frankrijk kopen. Echter dat zijn geen prijzen waar ondergetekende zijn portemonnee voor opentrekt.
Omdat wij al jaren naar Friesland op vakantie gaan en dus ook de Jouster markt bezoeken, kom je uiteraard ook veel dezelfde kramen tegen. Echter er is één kraam van een echtpaar waar je veel bewondering voor kunt hebben. Dit echtpaar heeft twee kinderen verloren aan de taaislijmziekte Cystic Fibrosis. Ieder jaar krijgen zij diverse dingen aangereikt, waaronder ook veel postzegels, die zij dan verkopen op de Jouster markt. De opbrengst is bestemd voor het onderzoek naar genoemde ziekte. Deze mensen hebben in 30 jaar tijd al ruim 200.000 euro bij elkaar gebracht. Voor zo'n doel wil je best postzegels kopen. Je denkt dan wat voor "troep" koop je, maar als je het gaat uitzoeken zitten er fantastisch dingen tussen die het bedrag dubbel en dwars waard zijn.
Boekenkramen, kramen met honingproducten of verschillende soorten kaas of Friese worst of …….. Mocht u volgend jaar al een dagje-uit willen plannen? Houd dan begin augustus goed in de gaten, want dan is er opnieuw een Jouster nostalgische- en curiosamarkt.

Vlakglas uit Wallonie

Glas, het is niet meer weg te denken uit ons leven. Nadat de Romeinen de kunst van het glasmaken verspreid hadden, zou het nog eeuwen duren voor glasmakers een beroep konden doen op een mechanische technologie. En voor glas een echt massaproduct zou worden. Voor de huidige productietechnieken op het gebied van vensterglas, een van de belangrijkste toepassingen van vlakglas, was het werk van de Waal Emile Gobbe baanbrekend.

Vensterglas is eeuwenlang door glasblazers gemaakt. Met hun blaaspijp namen ze een hoeveelheid gesmolten glas uit de smeltoven en ze bliezen dat tot cilinders. Ze sneden de cilinders in de lengte door en verhitten het glas opnieuw. Daarna rolden ze de cilinders uit tot platen. De productie van vlakglas vond lange tijd plaats door het gesmolten glas op grote vlakke tafels uit te gieten. Het glas werd daarna platgewalst en na afkoeling gepolijst.
Op het einde van de 19de eeuw probeerde men glas direct uit de oven op een band te trekken om vlakglas te verkrijgen. Maar de eerste proeven van de Brit Clarke en de Amerikaan Parish om op een mechanische manier vlakglas te maken, liepen slecht af: de banden stroperig glas die ze uit de oven haalden, vervormden. De cilinder methode, ook de methode Lubbers genoemd, kende veel nadelen; de dikte van het glas varieerde wel eens, van 2 tot 6 mm; het glas was verre van effen en glad; er zaten nogal wat vervuilde plekken op en de grootte van de platen was beperkt. Wie in het begin van de 19de eeuw een ruit van een vierkante meter kon maken, had een prestatie geleverd. Tegenwoordig is het nauwelijks denkbaar, want nu rollen ruiten van om het even welke afmeting van de band. En dat is te danken aan Emile Gobbe. Hij zorgt in 1901 voor een doorbraak in de fabricage van vensterglas als hij er als eerste in slaagt glasplaten te maken die geen vervormingen kennen. Bij het trekken van het glas uit de oven, drukt hij tegelijkertijd van onderaf de glasband omhoog.

EMILE EN EMILE
Globbe neemt in 1902 een patent

Goed om te weten

Contributie senioren
Het verenigingsjaar loopt van 1 januari tot 31 december. Het lidmaatschap kost € 35,- per jaar (2010). De betaling moet plaatsvinden voor 1 februari van het lopende verenigingsjaar. Betaalt u tussen 1 februari en 1 mei dan wordt er € 1,10 incassokosten in rekening gebracht, daarna worden de extra kosten € 2,20. Het postbanknummer van onze afdeling is 388956 t.n.v. Postzegelvereniging "Leerdam en omstreken", Leerdam. Via een berichtje in het mededelingenblaadje krijgt u het verzoek om het bedrag zelf over te maken.

Contributie jeugd
Voor inschrijving moet € 1,00 betaald worden, daarna betaalt men € 5,00 per jaar.

Rondzendingen
Het geld voor de rondzendingen moet overgemaakt worden op nummer 3641252 (Postbank), t.n.v. Beheerder rondzendverkeer NVPV.

Filatelieloket
In Leerdam is geen filatelieloket. Voor nieuwe uitgiften kunt u terecht op de ruilavond van onze vereniging of rechtstreeks bij Dhr. Mol.

Catalogi, tijdschriften e.d.
Oude catalogi, tijdschriften, een Signoscope en UV-lamp worden op tafels in Maranatha gelegd. Op de ruilavond zelf kunt u daar gebruik van maken. Dit materiaal blijft in Maranatha en mag niet meegenomen worden.

Allerlei
Zoekt u iets of heeft u iets aan te bieden, maak dan gebruik van de rubriek "Vraag en Aanbod". Ook copy voor één van de volgende nummers is van harte welkom op het secretariaat.

WWW.SCANNEN.NL

Deze maand

Dit keer het tweede deel van de emissies van Nederland. De vorige maand zou u op bladzijde 6 het vervolg moeten kunnen lezen. Echter op die bladzijde stond een artikel over de website van de oostenrijkse post. Nu dus Nederland.

19 september 2011

100 jaar circus Renz

In de advertentie van PostNl kunt u dit velletje al bewonderen. 10 verschillende bijzondere zegels. De zegels zijn gegomd en hebben de waarde 1.

10 oktober 2011

Persoonlijke postzegel in zilver

De zegel, met de beeltenis van Piet Hein, is bedoeld voor aangetekende post. En wat zo bijzonder is: voortaan kunt u uw eigen zilveren postzegel laten maken.In totaal verschijnen er 12 Zilveren Persoonlijke Postzegels met zeehelden. De waarde van de aangetekende postzegel is € 7,-

14 oktober 2011

Postcrossing.

Bij postcrossing sturen mensen die elkaar niet kennen, postkaarten. In het velletje van 10 zegels bevinden zich 6 verschillende afbeeldingen. Vervolgens zijn er 5 met de waarde Europa 1 en 5 met de waarde Wereld 1.

Dag van de Postzegels 2011

Het velletje bestaat uit tien voorraf ingevulde Persoonlijke Postzegels. Op de zegels staat de beeltenis van koningin Wilhelmina. 10 dezelfde zegels, gegomd en met de waarde 1.

8 november 2011

Kinderpostzegels 2011

Het thema voor dit jaar is "Geef kinderen een veilig thuis". 6 verschillende zegels in een velletje, gegomd en met de waarde 1

22 november 2011

Decemberzegels

Op deze datum komen de decemberzegels en de persoonlijke decemberzegels uit.

op zijn procedé en gaat in 1905 samenwerken met de Belgische glasfabrikant Emile Fourcault, die pas zijn vader was opgevolgd aan het hoofd van de glasblazerij van Dampremy. Daar gebeurde het glasblazen nog op manuele wijze. In 1914 opent Fourcault de eerste fabriek ter wereld die mechanisch getrokken vensterglas produceert. De Belgische export bedraagt dan 43 miljoen vierkante meter per jaar. Vooral na de Eerste Wereldoorlog kent het procedé een internationale verspreiding. In 1924 doet de methode Fourcault haar intrede op de Amerikaanse markt. Dan bestaan er wereldwijd 46 ovens van het Fourcault-type. Samen kunnen ze een productie aan van 10 miljoen vierkante meter per maand.

HET SYSTEEM FOURCAULT

Gobbe had mechanisch vlakglas kunnen maken, maar de uitvinding zou de geschiedenis ingaan als het “systeem Fourcault”, de methode waarbij een continue stroom aan vlakglas van een en dezelfde dikte en breedte verticaal uit de oven wordt getrokken. Bij het Fourcault-systeem dompelt men in de vloeibare glasmassa een balk van vuurvaste steen. Die balk heeft in het midden een spleet en in die spleet laat men een ijzeren frame met pinnen zakken. Zo wordt de glasmassa opgezogen en meegetrokken. Het frame wordt omhooggetrokken tussen twee rollen en zo koelt het glas af. Het brevet werd in de Verenigde Staten verbeterd onder de benaming “methode Pittsburg”.

Je ziet steeds meer in postzegels

PostNL geeft niet alleen prachtige postzegels uit, ook de overige postzegelproducten zijn niet te missen. Kent u onze schitterende themaboeken al? In deze zorgvuldig samengestelde boeken leest u meer over het thema van een bepaalde postzegeluitgifte. De boeken zijn geïllustreerd met de mooiste foto’s. Per jaar verschijnen twee boeken die niet mogen ontbreken in uw verzameling.

De bijbehorende postzegels sluiten we uiteraard bij. **U bestelt deze themaboeken gemakkelijk via uw eigen postzegelvereniging.**

postnl

www.nl

Activiteiten Postex 2011

Tentoonstelling collecties

Dit jaar laten meer verzamelaars dan ooit hun collecties aan de bezoekers zien. Veel van deze verzamelingen zijn nooit eerder aan het publiek getoond, bovendien is de diversiteit heel groot.

Dag van de Aerofilatelie

Dit jaar wordt de Dag van de Aerofilatelie op POSTEX gehouden met een keur aan verzamelingen op het gebied van de luchtpost. Op zaterdag 15 oktober vindt er een bijeenkomst plaats van de Nederlandse Vereniging van Aero-Philatelisten "De Vliegende Hollander" in het restaurant van de Americahal.

Héél véél postzegels en poststukken

Dit jaar zullen zoals gebruikelijk weer diverse NVPH-handelaren, maar voor het eerst een aantal semi-handelaren aanwezig zijn met een groot aantal filatelistische producten. De NVPV zal een grote verkoopstand (dubbeltjeshoek) hebben waar u goedkoop postzegels kunt kopen. Wij zijn er van overtuigd dat Postex hierdoor zeer aantrekkelijk is voor veel verzamelaars.

Veel gratis postzegels

Tijdens POSTEX 2011 zal er weer een enorme postzegelberg beschikbaar zijn. Alle betalende bezoekers mogen daarin naar hartelust snuffelen en er gratis zegels uithalen die zij voor hun verzameling kunnen gebruiken. Iedereen krijgt daar maximaal 60 seconden de tijd voor. De postzegels worden door de NVPH beschikbaar gesteld. In de postzegelberg zullen veel motiefzegels en beslist ook betere postzegels te vinden zijn. Daarnaast ontvangen alle betalende bezoekers in de bezoekerstas ook nog het gebruikelijke zakje met gratis postzegels. Als u dus dit jaar naar POSTEX komt kunt u zeker met veel gratis postzegels huiswaarts keren.

Jeugd

Voor de jeugdige postzegelverzamelaars biedt POSTEX een scala aan mogelijkheden. Zo zijn er spellen, waar punten mee te verzienen zijn voor de jeugdveiling op zaterdag- en zondagmiddag. Ook kan er naar zegels en ander filatelistisch materiaal worden gezocht in diverse snuffelboeken en dozen. Een clown zorgt voor de vrolijke noot.

Dubbeltjeshoek NVPV

Sinds POSTEX 2010 zijn duizenden postzegels in de boeken gedaan. Van veel landen zijn recent uitgegeven postzegels aanwezig. Alles is gesorteerd op land of thema. Een bezoek aan de dubbeltjeshoek moet voor elke verzamelaar een feest zijn.

Uitreiking verenigingsbladprijzen door het maandblad Filatelie

Op zaterdagmiddag 15 oktober wordt bekend gemaakt welk verenigingsblad het afgelopen jaar als het beste is beoordeeld door een vakkundige jury. De hieraan verbonden geldprijs wordt uitgereikt door de voorzitter van het dagelijks bestuur van het maandblad Filatelie.

Verkoop envelop Dag van de Postzegel

Tijdens POSTEX 2011 is de envelop, uitgegeven ter gelegenheid van de Dag van de Postzegel 2011 verkrijgbaar, alsmede exemplaren uit voorgaande jaren.

www.sinic.nl

UITNODIGING

Op 11 oktober bent u weer van harte welkom op de ruilavond. Johan Westerveld is dan ook aanwezig met zijn postzegels. Kortom we kunnen weer volop snuffelen. Vanaf 19.45 uur is de zaal van Maranatha open en kunt u alvast een kopje koffie of thee nemen. Het bestuur rekent weer op een goede opkomst.

SECRETARIAAT

Informatie Postex 2011

Postex is een jaarlijks terugkerende postzegeltentoonstelling waar een aantal van onze eigen vereniging heel druk mee zijn. Op 14, 15 en 16 oktober 2011 is het weer zover. In de Americahal van Apeldoorn, gelegen aan de Laan van Erica 50.
Ko Osté is weer bereid om op zaterdag 15 oktober te rijden. Bij voldoende belangstelling rijdt er een busje en anders kunnen we het vervoer regelen met auto's.
Neem contact op met Arie Versluis als u mee wilt rijden. Op de ruilavond van 11 oktober kunt u zich opgeven. Ook worden er dan afspraken gemaakt over tijdstip en de kosten.

LAAT JE INSPIREREN

VANDERWAL
interieur-adviseurs
Techniekweg 8 Leerdam Tel. 0345-630 459
www.vanderwal-interieurs.nl

TERUGBLIK

Op 13 september waren er 22 leden aanwezig! Enkele waren nog met vakantie. Karel ging weer snel terug zijn bed in. Hij voelde zich nogal beroerd. Er werd geruild en bijgepraat over de vakantie. Heel leuk was het feit dat dhr. Constandse trakteerde op een consumptie gaf. Hij was op 4 september 92 jaar geworden was. Ook zijn vrouw kwam nog even kijken. Ben Mol en Arie Versluis hebben nog enkele dingen gezegd over Postex en de Verzamelaarsdag.

(advertentie)

Heeft u supplementen, een catalogus, stockboeken of andere postzegel-benodigheden nodig?

U ontvangt 5% korting op uw bestelde artikelen 2½% van het bedrag wordt teruggestort in de kas van de eigen vereniging.

Informeer op de clubavond bij Lisette Versluis.

BESTUUR

Voorzitter
Ben Mol
Drossaardslaan 21
4143 BD Leerdam
benmol@12move.nl

Secretaris
Arie Versluis
De Waterloop 27
4141 JV Leerdam
versluis.a@worldonline.nl

Penningmeester
Carel Kiesel
Eksterlaan 28
4143 AC Leerdam
nvvpleerdam@xs4all.nl

Algemeen Adjunct
Rinus van der Wal
Dimmerlaan 58
4143 BT Leerdam
mwal2@chello.nl

Jeugdleiding
Cora Theunissen

Rondzendverkeer
Frits van Lavieren

(advertentie)

De Man - Werkendam

De Man in Werkendam is al jarenlang dealer van Hartberger en Lindner albums.
Bij ons kunt u terecht voor:

- Missiepakketten postzegels, catalogi en insteekalbums en munten
- Abonnementen
- Taxaties van verzamelingen
- In- en verkoop postzegelverzamelingen

U kunt ons vinden aan de Vierlinghstraat 6 in Werkendam.
De showroom is open van maandag t/m vrijdag van 8.00 - 16.30 uur (vrijdag tot 14.00 uur)
Ook kunt u ons bellen op 0183 - 502166 of rondsnuffelen op www.hartberger.nl

WWW.ISIN.NL

Rariteiten op of met postzegels

In het mededelingenblaadje van september heeft u kunnen lezen dat veel landen afwijkende vormen van postzegels hebben. We hebben toen alleen gesproken over driehoekige postzegels. Als driehoekig mogelijk is, dan zijn er ook allerlei andere vormen, zoals ronde postzegels, ovaal, of …… vult u zelf maar in. Dit keer gaan we het hebben over gaatjes in postzegels, of rare zijkanten of veiligheidstandingen of zomaar iets in een postzegel maken. Toen er was postzegels uitkwamen zaten er al gaatjes. Waardeloos hebben veel filatelisten altijd gezegd, maar daar denken ze nu wel anders over.

Gaatjes of “dingen” in postzegels maken wordt (of werd) om drie redenen gedaan. Bedrijven die gaatjes met hun initialen in postzegels prikten (Perfins), om te voorkomen dat de medewerkers van dat bedrijf de postzegels gingen gebruiken voor privégebruik. De tweede manier waarom “vreemde” gaatjes of perforaties verschijnen is om een soort beveiliging te krijgen zodat het moeilijker wordt om de zegels na te maken. De derde manier, de leukste eigenlijk, is die waarbij gaatjes of dingen voor de “gein” in postzegels gemaakt worden.

Soms werden postzegels geperforeerd met de initialen van organisaties, bij wijze van veiligheidsmaatregel tegen diefstal of misbruik. Deze zogenaamde *Perfins* werden in Engeland ingevoerd in de jaren ’70 van de 19e eeuw en verspreidde zich daarna over de gehele wereld. Tot voor kort beschouwde verzamelaars dergelijke postzegels als beschadigd en gooiden ze weg of negeerden ze. Later realiseerden verzamelaars van treinpost zich dat de postzegels op post van het spoor altijd waren geperforeerd met de initialen van het bedrijf (fig. 1a en 1b).

Fig. 1a De letters SEEB zijn in een Machin-zegel uit Engeland geperforeerd.

Fig. 1b Dezelfde zegel, maar nu een beeld van de achterkant. Hier kunt u beter de letters lezen.

Posterijen hebben altijd al te maken gehad met vervalsingen.

Fig. 2 Een Machin--zegel uit Engeland met de zogenaamde veiligheidsvertanding.

Vroeger was het meer wantrouwen en tegenwoordig willen de posterijen vervalsingen kunnen herkennen. Vanaf 1986 is Engeland zegels gaan uitgeven waarbij aan twee kanten een “extra” hap uit de perforatierand wordt gehaald (fig. 2). Het heeft verschillende jaren geduurd voordat andere landen hiermee kwamen. In Nederland is alleen de Beatrix-44 eurocent met zo’n vergelijkbare perforatierand gekomen. Veel landen maken zo hun eigen vorm, maar ze streven allemaal hetzelfde na. Kijkt u maar eens bij de zegels die de laatste jaren worden uitgegeven door Argentinie, Vietnam, enz. Zweden en Engeland hebben sinds 2009 weer iets anders uitgevonden. In de zegels zelf worden ovale stukjes gestanst (fig. 3). Op het moment dat je de zegel van een kaart of brief haalt, worden deze stukjes losgetrokken en is de zegel niet meer te gebruiken. Als filatelisten gaan we voorzichtig te werk en we krijgen ze er, met wat geduld, keurig netjes en zonder beschadiging losgeweekt (fig. 4). Spanje doet het overigens al jaren met zijn bekende plakzegels.

Fig. 3 Deze zegel is afkomstig uit een "paartje". Deze zegel heeft aan de rechterkant een "getande" hap. Bij de andere zegel zit de hap aan de linkerkant.

Fig. 4 Bij deze Zweedse zegel zitten losse stukjes gestanst, die een klein stukje nog vastzitten.

Fig. 5 De literaire zegel van Canada met het ontbrekende puzzelstukje.

Sommige landen maken voor de “gein” dingen in de postzegel. De allereerste die ik tegenkwam was de Canadese toeslagzegel voor de literatuur, uitgegeven in september 1996.

In het midden van de zegel zit een puzzelstukje (fig. 5). Bij het afweken van deze zegel gaat het puzzelstukje meestal los en ben je dan ook “kwijt”. Ik had het puzzelstukje, maar waar het nu is? Ik weet het niet. Misschien wel de allermooiste is het paartje van Argentinië (fig. 6).

Fig. 6 De rechter zegel een gat. Doelbewust om aan te geven wat er met de bossen kan gebeuren.

In de rechterzegel zit een gat, wat moet symboliseren dat het niet goed gaat met de bossen als deze platgebrand worden. Ook leuk zijn de ronde voetbalzegels van Indonesië (fig. 7). Ogenschijnlijk zijn het saaie zegels, maar in het midden is een voetballer in het papier gestanst. Als je deze eruit weet te krijgen, dan zie dat die voetballer de voetbal wegschopt.

Heeft u ook iets vreemds in uw verzameling zitten en u weet daar het verhaal bij, laat het mij dan even weten. We kunnen dan uw rariteit opnemen in ons verhaal.

WWSCH